

V Ljubljani, dne 30. februarja 1941.

Izselitev univerzitetne
knjižnice v novo poslopje.

Gospodu

rektorju univerze kralja Aleksandra I.

v L j u b l j a n i.

Rektorat univerze je z dopisom števil. 113/41 dne 31. januarja 1941 upravniku univerzitetne biblioteke sporočil, da je gospod ban sklicaal za 25. januarja t.l. anketo zaradi priprav za izselitev univerzitetne knjižnice iz sedanjih prostorov v poslopju I. državne ženske realne gimnazije v novo poslopje. Kot zastopnik univerze se je te ankete udeležil podpisani upravnik knjižnice.

Gospod načelnik prosvetnega oddelka je orisal težak položaj gimnazije zaradi pomanjkanja učnih prostorov in poudarjal nujnost izselitve knjižnice, da se bodo mogla vsa preureditvena dela pravočasno prirediti in končati, za kar je potreben kredit na razpolago. Upravnik je v dopisu banske uprave IV. No. 26513/1 z dne 31. decembra 1940 rektoratu univerze predlagani termin izselitve "vsaj do meseca maja 1941" označil za tako ogromno delo za neizvedljiv. Po njegovem načrtu bi se preselitev izvršila v dveh etapah. Prva bi obsegala prevoz nekatalogiziranih skladišč časopisja in drugega še porabnega gradiva brez signatur. S tem delom bi se moglo pri ugodnih vremenskih razmerah začeti že meseca marca in bi se moglo predvidoma izvršiti v enem mesecu. Začetek selitve glavne knjižnice pa je seveda odvisen od pravočasne dospelosti iz postavitve stelaž v knjižnih magazinih. Ako računamo ves ta inventarizirani knjižni zaklad na 300.000 zvezkov, bo zahteval njegov prevoz ob skrajni izrabi časa in sil ter ob trajno ugodnem vremenu najmanj tri mesece. Tako je najugodnejši

termin izpraznitve sedanjih prostorov postavljen tje na konec meseca junija t.l.

-:-

Ob tej priliki mi bodi kot upravniku knjižnice dovoljeno, da gospoda rektorja opozorim na nekatere nedostatke v novi zgradbi, ki sem jih mogel ugotoviti ob zadnjih obiskih njenih prostorov.

Predvsem ugotavljam, da je za varnost knjižnice v izvenuradnem času nezadostno preskrbljeno. Ko se je na željo tedanjega rektorja dr. Samca izločilo iz zgradbe stanovanje za upavnika in oddalo institutu, se je občutno zmanjšala soodgovornost za varnost knjižničnega inventarja. Ostal je še edino hišnik kot čuvar knjižnice, čigar stanovanje je bilo v prvotnem načrtu določeno v pritličju deeno od glavnega vhoda. Toda iz meni neumljivih razlogov se je moral hišnik umakniti v nehigienično podzemlje, kjer bo težko dosegljiv nele vsakemu izven ljubljanskemu gostu v neuradnem času, temveč bo tudi vsa obsežna notranjščina knjižnice čez noč odmaknjena vsakemu potrebnemu nadzorstvu.

Ponovno izražena želja, da naj imajo začasni gostje raznih institutov svoj separaten dohod, se je upoštevala le za slovanski institut, ne pa tudi za Vegovo ulico, kjer se je prvotno nameraval dohod ukinil, dasi je ostal še tudi pri razpravi na banovini, kjer je univerzo zastopal dr. Kidrič.

Dohodi do knjižnih magazinov so v pritličju in prvem nadstropju s hodnikov vsakemu dostopni, Da se to prepreči, je treba pri stranskih stopniščih namestiti železne pregrade in vsa vrata do poslovnih prostorov in magazinov, kjer se še to ni zgodilo, opremiti z wertheimerjevimi ključavnicami.

Pritlična okna v Vegovi ulici segaje skoro do tal in so od zunaj proti nočnemu obisku nezavarovana. Na njih bo treba namestiti železne mreže.

V kletnem prostoru se pogreša potrebna pralnica, ki jo bo mogoče brez ovire namestiti v predeljenem prostoru, odločenega v načrtu "za knjigoveza".

Poslovna soba za hišnika ima v skriti duplini le majhen radiator, ki ne zadostuje za ogrevanje niti polovice prostora. Postavitev drugega radiatorja pod oknom ob Gosposki ulici je po izjavi poslovođe instalaterja centralne kurjave brez zadržka mogoča.

Kurjač pogreša v svojem stanovanju kopalnice in kuhinjsko shrambo; za zadnjo bo dobiti zadosten prostor na hodniku.

V kurilnici je postaviti leseno ograjo, ki bo ločila premog od drv, žindre in pepela.

V poslovnih prostorih prvega nadstropja ni potrebnega samostojnega oddelka za vračanje knjig.

Sobi za kataloge in katalogiziranje potrebujeta neposredno komunikacijo; zato je v vmesni zid vstaviti vrata, a ne na sredino, temveč čim bliže hodnikovi strani, da se more na daljši strani stene namestiti nad 3 m široka omara za matični listovni katalog.

Preobčutno se pogreša prehod med obema hodnikoma pred glavno čitalnico kot najbližja zveza za vsakega, ki ima opravka s katalogi ali z vračanjem knjig.

Velika ovira v točnem obratovanju v čitalnici bo nastala z ukinitvijo drugega dvigala, ki je bilo sicer v načrtu predvideno, a se je sedaj zamenjalo - s straniščem! Kako hoče eno samo dvigalo ob selitvi pravočasno spraviti ogromne količine knjig na svoje mesto v višjih nadstropjih in ob količkaj večjem obisku v čitalnici brez mučne zamude postreči ljudem s knjigami? In kaj se bo zgodilo, ako še to dvigalo iz katerega koli vzroka odpove svojo službo? Drugo dvigalce, ki je namenjeno za postrežbo znotraj v čitalnici, je popolnoma neporabno, ker je premajhno in zgrešeno montirano. Treba ga bo nadomestiti z večjim, mu izdatno razširiti odprtino v čitalniškem zidu ter ga primakniti služitelju v dosegljivo bližino. V sedanji obliki bi bilo z njim ustrezno le skromni oesčici obiskovalcev, ne pa preko 100 osebam, ki jih je pričakovati poprečno dnevno.

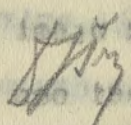
V čitalniških stelašah so police na spodnji strani opremljene z neko vrsto opornikov v obliki štirioglatih palic, kar je

popolnoma nepotrebno ter ovira manipulacijo s knjigami, naj se
torej odstranijo.

Pravočasna naročitev in izvršitev potrebnega novega mobilia-
ra za poslovne prostore v pritličju in v prvem nadstropju, zlasti
za rokopiisni odderek, ki potrebuje železne omare, ter štelaze za
približno 1800 tekočih revij, je pogoj, da se bo mogla selitev
in ureditev v novih prostorih pravočasno in nemoteno izvršiti.

Ker nisem bil nikoli oficielelno poverjen z zastopstvom bi-
blioteke pri stavbi, prosim gospoda rektorja, ki je ostal edina
instanca za intervencijo pri vodstvu stavbe, naj blagovoli čim-
prej in s čim večjim poudarkom intervenirati za odstranitev
navedenih nedostatkov.

Sprejmite izraze odličnega spoštovanja in hvaležnosti

upravnik.